

ת.א.09/
בש"א 09/

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

בעניין

מנחם מנדל וולף ת.ז. מס' 032046377

להלן: "המבקש"

ע"י ב"כ עו"ד אורי פלד (מ.ר. 22064) ו/או ברק מלכית
ה.צ. ויגל משרד עורכי דין ונוטריונים
רחוב הארבעה 24
תל אביב, מיקוד 64739
טל: 03-6244066 פקס: 03-6244099

נגד

1. שטראוס גרופ בע"מ
ח.צ. 52003781

להלן: "המשיבה 1"

פארק תעשיות בר-לב
ד.נ. משגב

2. קו אופ ישראל רשת סופרמרקטים בע"מ
ח.פ. 520038852

רח' ההגנה 19 ירושלים 97851

להלן: "המשיבה 2"

3. הרבנות הראשית לישראל

בית יהב רח' ירמיהו 80 ירושלים 94467

להלן: "המשיבה הפורמאלית"

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

(בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו – 2006)

א. רקע עובדתי

1. המשיבה 1 הינה חברה בע"מ שעיסוקה בייצור ושיווק מוצרי מזון. המשיבה 2, הינה חברה בע"מ המפעילה רשת מרכולים למכירת מוצרי מזון, המשיבה הפורמאלית הינה גוף המוסמך

ע"פ דין להעניק תעודות הכשר על כשרות [סעיף 2 לחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"מ – 1980].

2. ביום 12.4.09 במהלך חול המועד פסח רכש המבקש, בסניף רשת המרכולים אותה המפעילה המשיבה 2, "מיסטר זול" אשר ברחוב שי עגנון 20 בירושלים, מספר מוצרים וביניהם: רביעיית מעדנים בשם "קרם גבינה עם תותים 0% Diet" המיוצרים ע"י המשיבה 1 (להלן: "המוצר"). בתחתית המוצר הוטבע הסימן "כשר לפסח", על גבי האריזה נרשם כי המוצר מיוצר בפיקוח כשרות של המשיבה הפורמאלית באמצעות הרבנות נהריה (להלן: "הפרסום").

העתק החשבונית מיום 12.4.09 מצ"ב ומסומנת "1"

העתק הפרסום מצ"ב ומסומן "2"

3. יובהר, המבקש הינו אדם דתי, אשר נוהג, כפי אוכלוסיה רבה מעדות ישראל מקרב יוצאי אשכנז וחלק גדול מיוצאי צפון אפריקה, ע"פ האיסור החמור להימנע מאכילת קטניות בפסח. בהתאם לכך, נמנע מלרכוש ובודאי מלאכול מוצרים המכילים קטניות ואשר מסומנים בסימן "כשר לפסח לאוכלי קטניות בלבד".

למותר לציין בהקשר זה כי אלמלא אותו פרסום בדבר כשרות המוצר לפסח, לא היה המבקש קונה את המוצר ובודאי שלא היה אוכלו.

4. לאחר אכילת המוצר ומעיון אקראי ברשימת רכיביו התברר למבקש כי המוצר כולל עמילן לסוגיו השונים. בחששו כי עמילן מיוצר מקטניות, פנה המבקש ביום 13.4.09, לשירות הלקוחות של המשיבה 1 ושם נענה ע"י נציג שירות בשם מיכה. לאחר בירור שערך זה האחרון, התברר כי אמנם נפלה טעות בקרב המשיבה 1 ונשמט מהמוצר הסימן "כשר לפסח לאוכלי קטניות בלבד".

באותה הזדמנות, דיווח נציג השירות, כי המשיבה 1 מודעת לטעות ואף פירסמה בערב חג הפסח, ביום 8.4.09, מודעות בעיתונים ידיעות אחרונות ומעריב בדבר הטעות שנפלה.

5. המבקש ניסה לפנות למשיבה הפורמאלית בפניות טלפוניות, משלא נענה שלח פניה כתובה באמצעות הפקסימיליה וזאת מחמת היותה הגורם המוסמך שהעניק הכשר על המוצר.

העתק הפניה מיום 13.4.09 מצ"ב ומסומנת "3"

6. התברר, כי על אף שלטענת המשיבה 1 פורסמה מודעת אזהרה עוד בערב החג, לא תוקנה הטעות, המשיבה 1 לא אספה את המוצר ו/או לא דיווחה למרכולים דבר הטעות, המשיבה 2 לא הסירה אותו ממדפיה והמשיבה הפורמאלית לא תיקנה את הפרסום בדבר ההכשר ו/או פעלה לצמצום הנזקים שנגרמו לצרכנים נוספים.

7. כתוצאה ממכירת המוצר בפסח בדרך הפירסום המטעה ו/או הרשלני נגרמו למבקש נזקים קשים מנשוא, המבקש חטא באיסור החמור של אכילת קטניות בפסח, איסור כפי שנפק בשולחן ערוך ע"י הרמ"א וחומרנו מפורטת בספר המשנה ברורה.

8. לנוכח הדרישה לכמת את הנזק שנגרם, יעריך המבקש את נזקו בגין ראש נזק זה בסך של 10,000 ₪. זאת בנוסף לנזק בגין עלות המוצר שנקנה לשווא בסך של 3.70 ₪ X 4. יודגש לולא

הפרסום המטעה ו/או הרשלני, מלכתחילה לא היה המבקש רוכש את המוצר שאינו עומד בסף הכשרות.

ב. רקע משפטי

9. המבקש יטען כי בגין העובדות המפורטות לעיל עומדות לו, בין היתר עילות התביעה כמפורט להלן:

ב.1. הפרסום מהווה הטעיה

9.1. לא יכולה להיות מחלוקת, כי שאלת כשרותו של המוצר הינה עניין מהותי לעיסקה וכי פרסום המוצר ככשר לפסח שעה שמדובר על מוצר הכשר לפסח לאוכלי קטניות בלבד עלול להטעות את הצרכן. הפרסום הנ"ל הנו בבחינת:

- א. הטעיה צרכנית בניגוד לחובה המפורטת, בין היתר בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן:
" (א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה)... "
- ב. הטעיה בהתאם לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג – 1973.
- ג. הפרת חובה חקוקה, סעיפים 4 ו 5 לחוק איסור הונאה בכשרות, התשמ"ג 1983. המבקש יטען כי החובה הכפולה לאיסור הונאה ביצור ומכירה, נועדה להגנת הקבוצה בשמה מוגשת תובענה זו.

ב.2. הפרסום בדבר הכשרות מהווה התחייבות חוזית

9.2. התחייבות המשיבה 1 על גבי המוצר, מהווה התחייבות חוזית שבין המשיבה 1 לבין ציבור צרכניה. ציון העובדה כי ההתחייבות נעשית באישור המשיבה הפורמאלית נותנת משנה תוקף להתחייבות וכוונה כי הצרכן יסתמך עליה.
לא יכולה להיות מחלוקת, העובדה כי המוצר אינו כשר לפסח אלא לאוכלי קטניות בלבד מהווה הפרה יסודית של ההתחייבות למכירת מוצר כשר לפסח.

ב.3. הפרסום הינו מצג שואא רשלני

9.3. הענקת ההכשר בנסיבות הנ"ל או הדפסתו על גבי אריזת המוצר או הפרסום לפיו מדובר במוצר כשר לפסח או אי הגילוי כי המוצר כשר לפסח לאוכלי קטניות בלבד או אי נקיטת פעולה להסרת המוצר מהמדפים או אי נקיטת הבהרה/התרעה בדבר סייג הכשרות, הינם בבחינת מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות או לחלופין אי שימוש במיומנות ולחלופין אי נקיטה במידת הזהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח-יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות.

4.ב מכירה בנסיבות הנ"ל הינה "התעשרות שלא כדין"

9.4. מכירת המוצר בנסיבות הנ"ל ע"י המשיבה 2, מהווה עשיית עושר ולא במשפט על חשבון המבקש וכלל חברי הקבוצה ולפיכך עליה להשיב למבקש וכלל לציבור את אותם כספים שנגבו שלא כדין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין.

ג. התביעה ראויה להתברר כתביעה ייצוגית

10. סעיף 3 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 קובע כי לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה לחוק, הכוללת פירוט של סוגי תביעות שניתן להגיש בהן בקשה לאישור תובענה ייצוגית.

11. סעיף 1 לתוספת הנ"ל קובע, כי בתביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, ניתן להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית. לא יכולה להיות מחלוקת כי המשיבות 1 ו- 2 שעיסוקן בייצור ושיווק מוצרי מזון נכללות בגדר ההגדרה שבחוק הגנת הצרכן הנ"ל. הנתבעת הפורמאלית מצורפת לתובענה זו בשל היותה צד נדרש להליך.

12. כפי שיפורט להלן הבקשה דנן ממלאת גם אחר התנאים בעטיים רשאי בית המשפט הנכבד לאשר התובענה כתובענה ייצוגית (סעיף 8 לחוק תובענות ייצוגיות):

13. **התובענה מעוררות שאלות משפטיות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה –**

13.1. הקבוצה אשר נפגעה כתוצאה מהתנהלות המשיבות כמתואר להלן, כוללת את כל ציבור הצרכנים שומרי הכשרות המקפידים על האיסור להימנע מאכילת קטניות בפסח ואשר רכשו או אכלו את המוצר.

13.2. המבקש יטען כי עילות התביעה של הקבוצה זהות לעילות תביעתו. השאלות העולות לדיון בתובענה זו מעוררת שאלות מהותיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה ואשר ההכרעה בהן תהיה מהותית ורלוונטית ביחס לכלל חברי הקבוצה.

13.3. לנוכח האמור לעיל, קיימת אפשרות סבירה כי ההכרעה בתביעה תוכרע לטובת הקבוצה.

14. **תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין –**

14.1. הנתונים המדויקים בדבר גודלה של הקבוצה אינם מצויים בידיעת המבקש. יחד עם זאת, לא יכולה להיות מחלוקת כי מספר התובעים בשמם מוגשת התביעה הינו רב וכולל לכל הפחות אלפים ואף רבבות, עובדה אשר יש בה להצדיק ניהול התובענה בדרך של תובענה ייצוגית.

14.2. קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת.

14.3. קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב.

ד. סוף דבר

- כאמור לעיל, הנתונים המדויקים בדבר גודלה של הקבוצה אינם מצויים בידיעת המבקש. יחד עם זאת, בכדי לנסות ולאמוד את גובה הסעד הנתבע לצורך בחינת הסמכות העניינית, יטען המבקש כי בהנחה המוטית כלפי מטה, כי הקבוצה כוללת רק חמשת אלפי משתתפים, שיעור הנזק הכולל בגין עגמת הנפש עולה כדי 50,000,000 ₪.
- בנסיבות אלה דומה, כי שוויין המצטבר של תביעות הנמנים על הקבוצה בשמה מוגשת הבקשה לאישור צפוי להיות מעל לסמכותו העניינית של בית משפט השלום.
15. לבית המשפט הנכבד סמכות עניינית לדון בתביעה מכוח סעיף 5 (ב) (1) לחוק תובענות ייצוגיות וסמכות מקומית לאור מקום עסקה של המשיבות.
16. אשר על כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות, כדלקמן:
17. לאשר את התובענה בתיק העיקרי אשר מוגשת יחד עם בקשה זו, כתובענה ייצוגית בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.
- 17.1. להגדיר את הקבוצה בשמה תנוהל התובענה.
- 17.2. לקבוע כמבוקש בתובענה זו ולחייב את המשיבות 1 ו- 2 לשלם לתובעים את נזקיהם המפורטים לעיל.
- 17.3. לחייב את המשיבות 1 ו- 2, בהוצאות בקשה זו, בגמול לתובע מייצג (על-פי סעיף 22 לחוק תובענות ייצוגיות) ובשכר טרחת בא כוח מייצג בתוספת מע"מ כדין (על-פי סעיף 23 לחוק תובענות ייצוגיות).
- 17.4. ליתן הוראות נוספות בדבר הדיון בתובענה, כפי שבית המשפט הנכבד ימצא לנכון ולצודק בנסיבות העניין;
- לחייב את המשיבות 1 ו- 2 בתשלום הוצאות המשפט לרבות הוצאות בקשה זו ושכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין.
- העובדות המפורטות בבקשה זו נתמכות בתצהיר המבקש.

ברק מלכית, עו"ד

אורי פלד, עו"ד

ב"כ המבקש